

УНИВЕРЗИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"-БИТОЛА
ВИСОКА МЕДИЦИНСКА ШКОЛА-БИТОЛА

ZNAČAJ RANE PREVENCIJE I DIJAGNOZE MELANOMA KOŽE

Snežana Stoilova, N. Veličkova

Visoka medicinska škola Bitola, Univerzitet "Sv. Kliment Ohridski", Bitola,
Fakultet medicinskih nauka, Univerzitet "Goce Delcev", Štip,
R. Makedonija

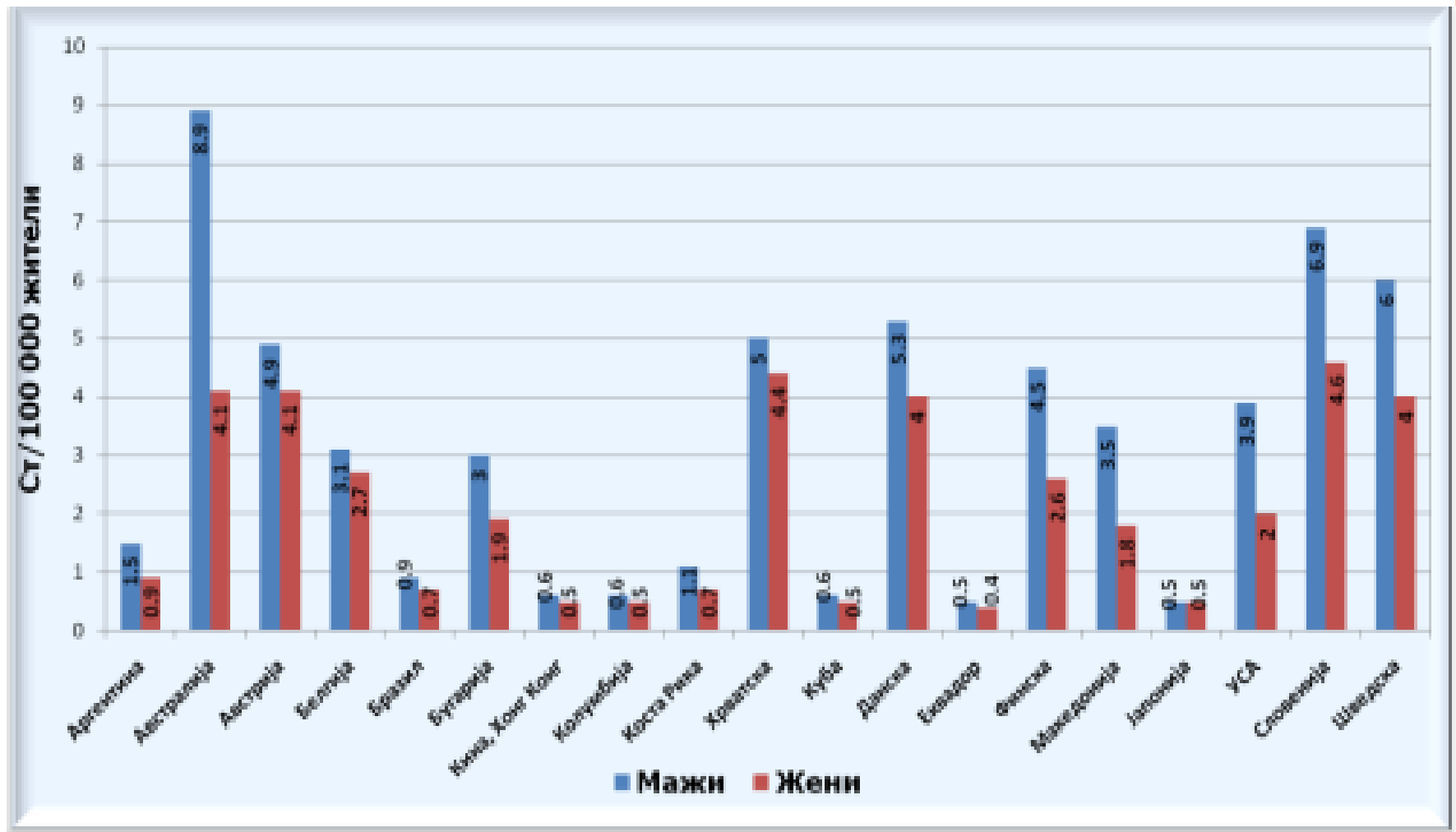

MELANOM KOŽE

- SPADA U GRUPI NAJMALIGNIJH TUMORA
- NAJČEŠĆI U AUSTRALIJI:
 - od 14 muškaraca jedan oboli
 - od 23 žena jedna zaboli od melanoma
- INCIDENCA U SAD: 1/3 INCIDENCE U AUSTRALIJI
- INCIDENCA U BRITANIJI: 1/4 INCIDENCE U AUSTRALIJI
- PORAST INCIDENCE: OKO 15% ZA 5 GODINA

MORTALITET OD MELANOMA U NEKIM DRŽAVAMA SVETA U 2014

Source: WHO, Cancer Mortality Database, www-dep.iarc.fr/WHODb/WHODb.htm

STATISTIČKE PODATKE ZA MELANOMA U R. MAKEDONIJI ZA 2014 GODINE

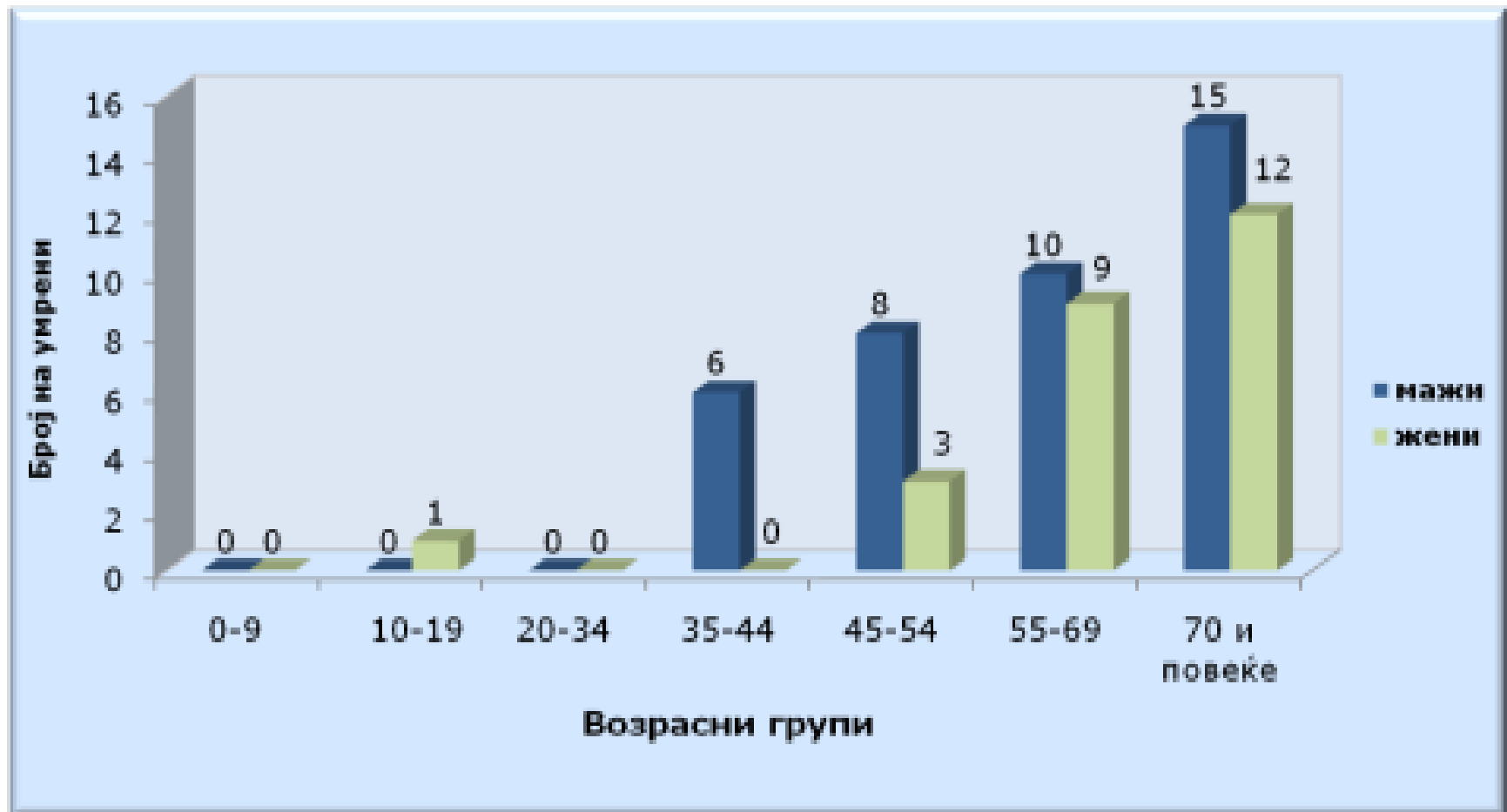
○ Stopa umiranja 3.1/100 000 muškarci
 2.6/ 100 000 žene

○ 54% muškarci

○ 46% žene

MORTALITET PREMA POLU I UZRASTU U R. MAKEDONIJI 2014 GOD.

Извор: Државен завод за статистика

Обработка: Институт за јавно здравје на РМ, Центар за статистичка обработка на податоци, публикација и едукација

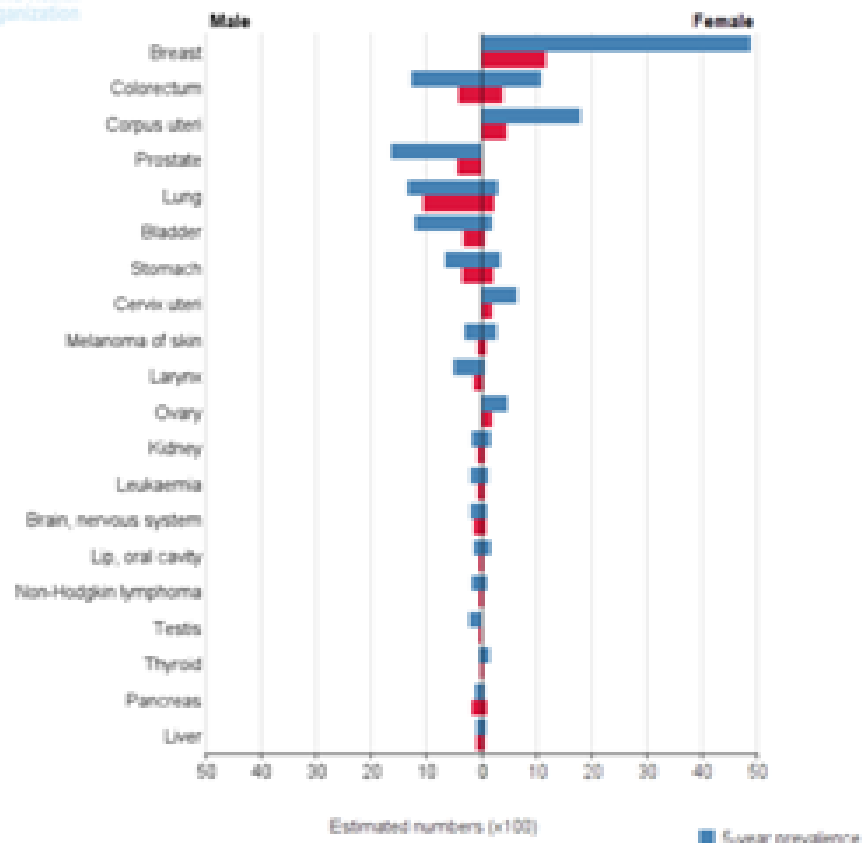
NOVOREGISTROVANI SLUČAJEVI OD MELANOMA U R. MAKEDONIJI

MELANOM C43	BROJ	STOPA/100000s
muškarci	46	4.5
žene	35	3.4
Ukupno	81	4.0

MORTALITET OD MELANOMA U ODNOSU NA OSTALA MALIGNA BOLENJA U R. MAKEDONIJI

International Agency for Research on Cancer **FR Macedonia, adults**

KLINIČKE FORME MELANOMA

LENTIGO MELANOM

- INCIDENCA 5-12 % SVIH MELANOMA
- ČEŠĆI KOD STARIJIH OSOBA
- LOKALIZOVAN NA LICU I ŠAKAMA
- POVRŠNO SE ŠIRI (HORIZONTALNI RAST)
- NAJPOVOLJNIJA PROGNOZA

SUPERFICIJALNA FORMA MELANOMA

- INCIDENCA 50-70% SVIH MELANOMA
- LOKALIZACIJA NAJČEŠĆA NA TRUPU I EKSTREMITETIMA
- SUPERFICIJALNI RAST U POČETKU A KASNIJE VERTIKALNI RAST
- PROGNOZA LOŠIJA OD LENTIGO MELANOMA

NODULARNA FORMA MELANOMA

- INCIDENCA 10-20% SVIH MELANOMA
- ČEST JE KOD MLADIH OSOBA
- LOKALIZACIJA NA TRUPU, GLAVI I VRATU
- DOMINANTAN VERTIKALNI RAST
- PROGNOZA ZNATNO MALIGNIJI OD SUPERFICIJALNE
FORME

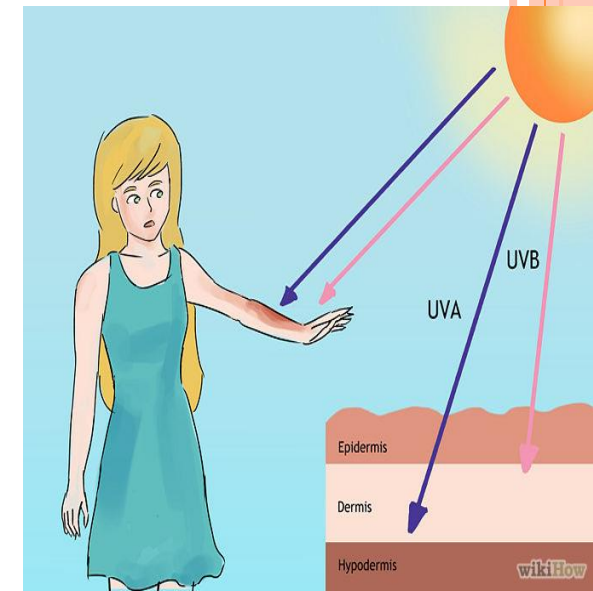
AKRALNA FORMA MELANOMA

- INCIDENCA 2-8% SVIH MELANOMA
- LOKALIZACIJA NA DLANOVIMA, TABANIMA, MUKOZI
- LOKALNI RAST SUPERFICIJALNI I VERTIKALNI
- PROGNOZA LOŠA, IZRAZITO AGRESIVNA,
NAJMALIGNIJA FORMA

ETIOLOGIJA MELANOMA

- NEPOZNATA ALI POSTOJE FAKTORI RIZIKA
- UV ZRAČENJE
- UČESTALE IRITACIJE NEVUSA
- RASNE I GENETSKE OSOBINE
- HEMISKI FAKTORI
- JONIZUJUĆA ZRAČENJA
- HORMONI

DIJAGNOSTIKA MELANOMA

- ANAMNEZA: POVREĐIVANJE, RAST, KRVARENJE, SVRAB, PROMENA BOJE, GENSKA OPTEREĆENOST
- KLINIČKI PREGLED: OBIČAN PREGLED, PREGLED POD UVEĆANJEM, DERMOSKOPIJA, PREGLED REG. LIMF. ČVOROVA. UZ PREGLED PROMENE
- OSTALA ISPITIVANJA: RTG, CT, MR, PET SCEN
- LABARATORISKE ANALIZE:
LAKTAT DEHIDROGENAZA, MOLEKULARNA DIJAGNOSTIKA (MUTACIJA U **BRAF** GENU U 50% PACIJENATA SA MELANOMOM – TARGET TERAPIJA)

KLINIČKI ZNACI ZA MELANOM

A-ASIMETRI

B-BORDERS

C- COLOR

D-DIAMETAR

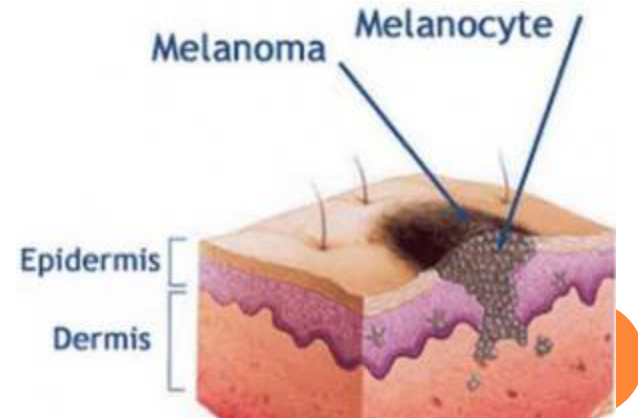

E-EVOLUCIJA – ELEVACIJA (POJAVA ČVORA NA MLADEŽU)

PREVENCIJA MELANOMA

- PRIMARNA PREVENCIJA
 - IZBEGAVANJE FAKTORA RIZIKA
- SEKUNDARNA PREVENCIJA
 - RANO OTKRIVANJE MELANOMA
- ADEKVATNO LEČENJE

PRIMARNA PREVENCIJA

○ INFORMACIJE OPŠTE POPULACIJE O -FAKTORIMA RIZIKA ZA POJAVU MELANOMA

KAKO SE ZAŠTITI (KAMPANJE U MEDIJIMA, SEMINARI,
EDUKACIJE PACIJENATA U LEKARSKIM ORDINACIJAMA)

- IZBEGAVANJE IZLAGANJU SUNČEVIM ZRACIMA OD 10 DO 17 ČASOVA
- NOSITI ZAŠTITNU ODEĆU, ŠEŠIR I NAOČARE KOJE NE PROPUŠTAJU UV ZRAKE
- NANOSITI PREPARATE ZA ZAŠTITU OD SUNCA SA VISOKIM FAKTOROM ZAŠTITE
- POTPUNA ZABRANA UPOTREBE SOLARIJUMA
- SAMOPREGLED I PREGLED ČLANOVA PORODICE
- NADOKNADA VITAMINA D PUTEM HRANE KOD OSOBA SA RIZIKOM I
- KONSULTATIVNI PREGLED KOD DERMATOLOGA

SAMOPREGLED PRED OGLEDALOM

SEKUNDARNA PREVENCIJA

- NEMA DOKAZA O EFIKASNOSTI SKRINIG PREGLEDA OPŠTE POPULACIJE
- IDENTIFIKACIJA I PRAĆENJE OSOBA SA VISOKIM RIZIKOM ZA MELANOM
- KONTROLA OVIH OSOBA NA 6 MESECI OD STRANE DERMATOLOGA

LEKARI UPUĆUJU DERMATOLOGU PACIJENTE

- SA PREKO 50 NEVUSA PO TELU ILI PREKO 20 NA GORNJIM EKSTEMITETIMA
- SA ATIPIČNIM NEVUSOM
- SA VIŠE NEVUSA I POZITIVNOM PORODIČNOM ANAMNEZOM
- SA VEĆ OTKLONJENIM MELANOMOM U ANAMNEZI
- SA TRANSPLANTIRANIM ORGANIMA

📁 PREGLED SA LUPOM

KOMPJUTERIZOVANA DIGITALNA DERMOSKOPIJA

RANO OTKRIVANJE MELANOMA

U RAZVIJENIM ZEMLJAMA

80% MELANOMA SE OTKRIJE U RANOJ FAZI

(DOBRO ORGANIZOVANA KAMPANJA ZA PREVENCIJU I RANO OTKRIVANJE)

U R. MAKEDONIJI

30-40% U FAZI LOKALIZOVANOG MELANOMA

(NEEFIKASNE MERE PRIMARNE I SEKUNDARNE PREVENCIJE)

RANO OTKRIVANJE MELANOMA

U RANOJ FAZI PETOGODIŠNJE
PREŽIVLJAVANJE 90%

AKO JE BOLEST REGIONALNA
PREŽIVLJAVANJE 60%

AKO JE BOLEST SA METASTAZAMA 15-20%

RANO OTKRIVANJE MELANOMA

ABCDE KRITERIJUMI

KLASIČNI KLINIČKI ZNACI

- PROMENA BOJE
- PROMENA VELIČINE
- POJAVA SVRABA
- POJAVA ULCERACIJE
- POJAVA KRVARENJA

-AKO SU TRI ZNAKA OD OVIH PET POZITIVNI
VEROVATNO SE RADI O MELANOMU

-OVI PACIJENTI SE ODMAH UPUĆUJU DERMATOLOGU

ZAKLJUČCI

- DOBROM PREVENTIVOM SMANJUJE SE MORBIDITET MELANOMA
- OTKRIVANJEM MELANOMA NA NIVOU EPIDERMA MOGUĆE JE IZLEČENJE
- PETOGODIŠNJE PREŽIVLJAVANJE ZAVISI OD FAZE U KOJOJ JE ZAPOČETO LEČENJE
- PREVENCIJA I RANO OTKRIVANJE MELANOMA MORAJU POSTATI CILJ SVIH ZDRAVSTVENIH RADNIKA I DRUŠTVA U CELINI

TO JE TO

HVALA NA PAŽNJI!

memesmix.net

